

Nr 929

Av herr Kellgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 141, angående utbyggnaden av universitet och högskolor m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 141 angående utbyggnaden av universitet och högskolor behandlas frågan om utbildningens kvalitet vid de föreslagna filialerna ganska knapphändigt. Som framhållits av ett stort antal remissinstanser är denna fråga av största betydelse för filialernas möjligheter att hävda sig som konkurrenskraftiga alternativ till moderuniversiteten. Viktiga påpekanden i remissyttrandena lämnas emellertid utan avseende i propositionen. På två punkter är denna underlåtenhet särskilt beklaglig.

U 63 föreslog att studierna vid filialerna endast skulle avse lågstadiet, d. v. s. ett och två betyg. Vissa remissinstanser, bl. a. universitetskanslersämbetet, TCO och SFS, framförde tanken att även trebetygsstudier skall kunna bedrivas vid filialerna, i varje fall några av dem (prop. nr 141, s. 94). Hur departementschefen ställer sig i denna fråga framgår inte klart, eftersom det ibland talas om utbildning för primärexamen (i vilken tre betyg kan ingå), ibland om enbart lågstadieutbildning. Det borde vara självklart att filialerna skall kunna ge trebetygsundervisning. Detta är en väsentlig förutsättning för att utbildningen vid filialerna skall få samma kvalitet och anseende som den vid moderuniversiteten. Det är också viktigt ur den synpunkten att eleverna vid filialerna bör ha samma möjligheter som vid moderuniversiteten att gå vidare till högre vetenskapliga studier. Om inte detta krav tillgodoses kommer den framtida rekryteringsbasen för forskar- och gymnasielektorsutbildning att krympa, vilket vore ytterst olyckligt i ett läge där såväl universiteten och gymnasierna som samhället i övrigt har stort behov av forskarutbildad arbetskraft. Ett annat tungt vägande skäl att höja betygsnivån vid filialerna är att dessas kontakter med moderuniversiteten därigenom förstärks. Professorer och docenter kan ge trebetygsundervisning vid filialerna, eller också kan filialstudenterna delta i denna undervisning vid universiteten. Någon för forskningen ödesdiger splittring av universitetens personalresurser behöver inte befaras bli följden av sådana arrangemang.

Med möjligheterna att vid filialerna ge trebetygsutbildning — med ett inslag av självständigt vetenskapligt arbete — sammanhänger den andra punkten som bör beaktas, nämligen filialernas biblioteksresurser. Här före-

slog U 63 att endast små kursbibliotek för ett- och tvåbetygsstudier skulle upprättas. Detta förslag utsattes för en mycket hård kritik av remissinstanserna; biblioteksfrågan var ett av huvudargumenten för dem som avstyrkte filialtanken (prop. nr 141, s. 100). Denna fråga förbigås helt av departementschefen. Den är emellertid av största betydelse för filialernas kvalitet och anseende. Det måste finnas ett bredare sortiment av litteratur än enbart kursböcker för lågstadiet. En möjlighet att lösa denna fråga kan vara att anknypa filialernas bibliotek till länsbiblioteken; därmed uppnås också den fördelen att dessa får en välbehövlig kvalitativ och kvantitativ förstärkning.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 141 måtte:

1. uttala att trebetygsutbildning skall ges vid universitetsfilialerna, samt

2. uttala att större biblioteksresurser än de av utredningen föreslagna kursbiblioteken skall ställas till filialernas förfogande, lämpligen i anknytning till länsbiblioteken.

Stockholm den 2 november 1965

Nils Kellgren

Rune Johansson

Erland Carbell

i Norrköping
